

ΓΥΜΝΑΣΙΟ

«Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Προγράμματα Σπουδών
και το εκπαιδευτικό υλικό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης»

MIS: 5035543

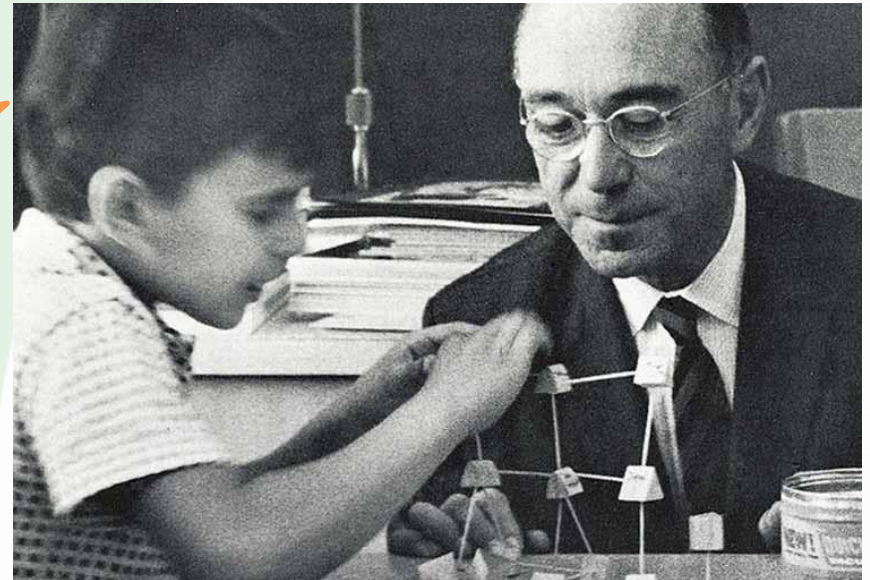
ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Πώς αναπτύσσω ένα διδακτικό σενάριο δημιουργικά και ουσιαστικά;

Από τη θεωρία στην πράξη!

Μαθαίνω
όταν συμμετέχω
στη διαδικασία
της οικοδόμησης
της γνώσης

Jerome Seymour Bruner
Ανακαλυπτική μάθηση,
discovery learning

Από τη θεωρία στην πράξη!

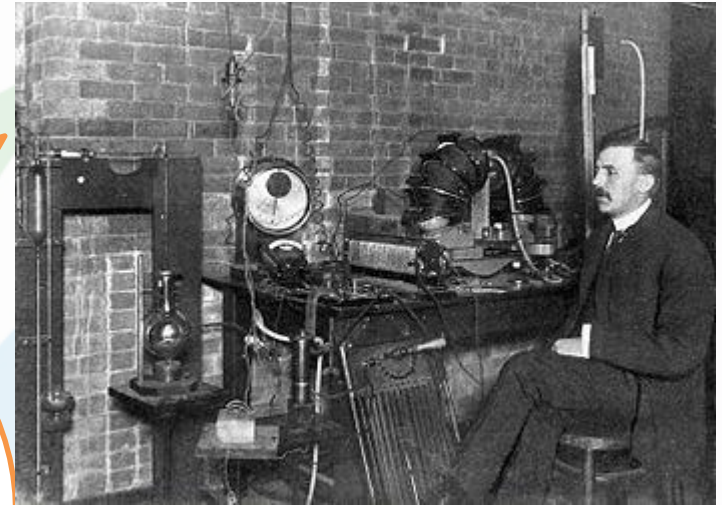
Αναπτύσσομαι
μέσα σε
κοινωνικοπολιτισμικά
πλαίσια
μέσα από
κοινωνικές σχέσεις
και αλληλεπιδράσεις

Lev Vygotsky,
*Κοινωνικός κονστρουκτιβισμός
ή εποικοδομισμός.*

Από τη θεωρία στην
πράξη!

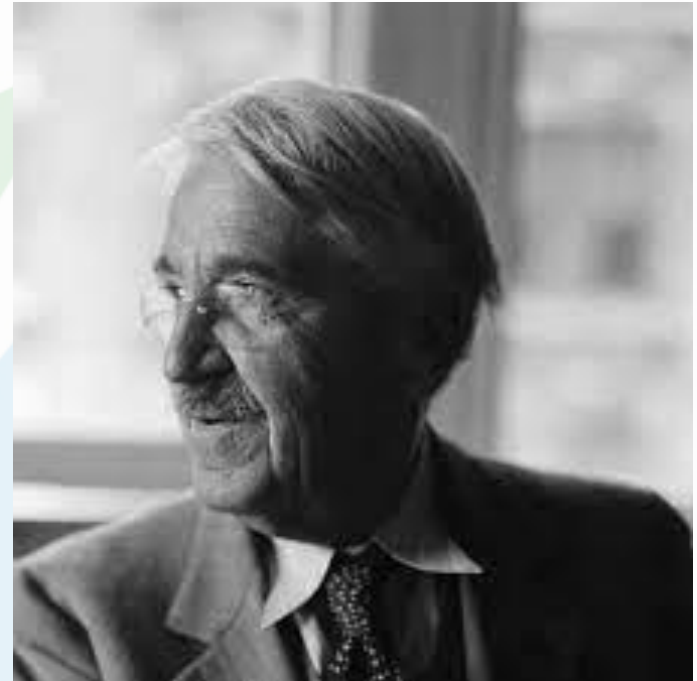
Γνώση
είναι η ανακάλυψη·
η συλλογή και η χρήση
δεδομένων
με ενεργή συμμετοχή
και συνεργασία των
μαθητών-τριών.

Ernest Rutherford,
διερευνητική μάθηση
(*Inquiry-based learning*)

Από τη θεωρία στην
πράξη!

Μαθαίνω
ενεργώντας
μαζί με τους άλλους-ες
μέσα από
δραστηριότητες
που σχετίζονται
με τη ζωή μου

Dewey
*Πραγματισμός,
learning by doing*

Από τη θεωρία στην πράξη!

Η γνώση δημιουργείται
μέσω του στοχασμού
επάνω στις εμπειρίες,
με στόχο να προκύψουν
νέες ιδέες που θα
οδηγήσουν σε δράση.

David Kolb,
βιωματική μάθηση
(*experiential learning*)

Στην καρδιά του σχεδιασμού του
Διδακτικού Σεναρίου βρίσκεται

**ο μαθητής/η μαθήτρια
που ενεργεί,
ανακαλύπτει,
δημιουργεί
μαζί με τους συμμαθητές/τις
συμμαθήτριες**

Πέντε π και ένα γ!

Ποιους-ες διδάσκω;
Πού θα πραγματοποιηθεί η διδασκαλία;
Πόσο χρόνο θα αφιερώσω;
Ποιο θα είναι το περιεχόμενο της διδασκαλίας;
Πώς θα εφαρμόσω το διδακτικό σενάριο;
Γιατί διδάσκω τη συγκεκριμένη ενότητα;

Ποιους-ες : Γνωρίζω τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες των συγκεκριμένων μαθητών-τριών μου.

Πού: Σε ποιες συνθήκες θα διδάξω; Οι τεχνικές Παιχνιδιού Δράσης συνήθως απαιτούν περισσότερη άνεση χώρου.

Πόσο: Προσεκτικός και ρεαλιστικός σχεδιασμός. Υπάρχει αρκετός χρόνος για να πραγματοποιηθεί άνετα και ουσιαστικά κάθε δραστηριότητα;

Ποιο περιεχόμενο: Υπάρχει σύνδεση με το ΠΣ και τα ΠΜΑ;

Πώς: Ποιες τεχνικές και διδακτικά υλικά που προάγουν συνεργασία, δημιουργικότητα και κριτική σκέψη θα αξιοποιήσω;

Γιατί: Συνδέεται με τη ζωή των μαθητών-τριών μου; Υπάρχει μεταγνωστική αξία;

Βασικά
δομικά
στοιχεία
Διδακτικού
Σεναρίου

Διδακτικό Σενάριο

Στόχοι- Προσδοκώμενα
Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μέθοδος διδασκαλίας

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Διδακτικό Υλικό

Αξιολόγηση

- Φύλλα εργασίας
- Οπτικοακουστικά ερεθίσματα
- Αντικείμενα
- Βιβλία/ άρθρα
- Ψηφιακά εργαλεία

Οι δραστηριότητες που θα σχεδιάσω πρέπει να καλύπτουν και τους τέσσερις τρόπους απόκτησης. Πρέπει επομένως να αναρωτηθώ:

- Πώς θα βρω αυτό που γνωρίζουν/βιώνουν ήδη οι μαθητές-τριές μου;
- Ποιες νέες εμπειρίες θα τους δώσω;
- Πως θα βοηθήσω τα παιδιά να προσλάβουν νέες έννοιες και τις θεωρίες αυτών των εμπειριών;
- Πώς θα αναλύσουν τις εμπειρίες κριτικά και λειτουργικά;
- Πώς θα εφαρμόσουν τη νέα γνώση σωστά και δημιουργικά;

Προτού σχεδιάσω τις δραστηριότητες σκέφτομαι την αξιολόγηση των μαθησιακών διαδικασιών. Με ποιον τρόπο οι μαθητές-τριες θα «αναγνωρίσουν», «επισημάνουν», «επιχειρηματολογήσουν» κ.λπ.;

Τα ρήματα των Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων υπαγορεύουν τις δράσεις για την επίτευξη τους, το **τι** δηλαδή πρέπει να κάνουν οι μαθητές-τριες. Οι δραστηριότητες υλοποιούν έναν ή περισσότερους στόχους.

Ελέγχω εάν αντιστοιχούν οι δραστηριότητες με τα ΠΜΑ!

Υπάρχει σύνδεση μεταξύ των δραστηριοτήτων, ώστε να δημιουργείται μια σκαλωσιά νοημάτων;

Τι είναι δραστηριότητες;

Η ενεργή συμμετοχή της ολομέλειας,
ομάδων, δυάδων ή μονάδων
σε καλά σχεδιασμένες από τον/την
εκπαιδευτικό ενέργειες,
οι οποίες προκαλούν τη διάδραση
μεταξύ γνωστικού αντικειμένου,
μαθητών/τριών και εκπαιδευτικού.

Προϋποθέσεις δραστηριοτήτων

- ✓ Γνωριμία και διασύνδεση όλων
- ✓ Συμμετοχή όλων
- ✓ Ενεργή και συνειδητή συμμετοχή του όλου προσώπου (πνευματικά, σωματικά, συναισθηματικά) σε δραστηριότητες απόκτησης νέων ή/και ανάκλησης παλαιότερων εμπειριών (αισθητηριακής, κοινωνικής, νοητικής, συναισθηματικής, πληροφοριακής/γνωσιακής, ηθικής, αξιακής, ψυχοκινητικής, καλλιτεχνικής, πολιτισμικής, περιβαλλοντικής, σωματικής, επικοινωνιακής, κατασκευαστικής, δημιουργικής, παραγωγικής, συνθετικής κ.λπ. φύσης) εστιασμένων σε συγκεκριμένο τομέα
- ✓ Πρόκληση στοχασμού, αναστοχασμού και δράσης/αλλαγής

Είδη τεχνικών:

Άμεσης Διδασκαλίας

Άμεση αλληλεπίδραση μαθητών-τριών και εκπαιδευτικού

- Αφήγηση ιστοριών
- Ιδεοθύελλα
- Προβολή ταινίας/ακρόαση τραγουδιού
- Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο
- Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο
- Χάρτης εννοιών

Ομαδοσυνεργασίας

Ομαδικές δραστηριότητες

- Σκέψου, Γράψε, Συζήτησε, Μοιράσου
- Σκέψου, Συζήτησε, Μοιράσου
- Σκέψου, Συζήτησε ανά 2 και ανά 4, Μοιράσου
- Σταθμοί μάθησης/ Τροχιά μάθησης
- Συνεργατική Συναρμολόγηση (Jigsaw)
- Χιονοστιβάδα

Διαλόγου:

Επιχειρηματολογία, ανταλλαγή
απόψεων, παρατηρήσεων
πάνω σε ένα θέμα μελέτης

- Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων
- Αντιλογίες
- Διλήμματα
- Εσωτερικός και εξωτερικός κύκλος
- Ρόλος στον τοίχο
- Συνέντευξη
- Παίρνοντας απόσταση
- Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης

Τεχνικές Επίλυσης προβλημάτων

Διερευνητικές τεχνικές με αναζήτηση πληροφοριών και μελέτη ενός θέματος από διάφορες οπτικές

- Ειδικοί ανάμεσά μας
- Εμπειρική εκπαίδευση
- Επίλυση προβλήματος
- Έξι σκεπτόμενα καπέλα
- Ερωτήσεις προς ειδικούς
- Ιστοεξερεύνηση
- Μελέτη περίπτωσης
- Πέντε π και ένα γ

Παιχνιδιού - Δράσης

Δημιουργικές τεχνικές, αφήνουν πολλά περιθώρια αυτενέργειας, φαντασίας και καλλιτεχνικής έκφρασης

- Ανίχνευση σκέψης
- Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/ φροντίζω
- Βρίσκω τα κομμάτια
- Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι
- Βρες τον τίτλο που ταιριάζει
- Graffiti
- Δάσκαλος σε ρόλο
- Διάδρομος συνείδησης
- Διήγηση κειμένου από άλλη προοπτική
- Επιτόπια μελέτη ζητήματος
- Εργασία με πηλό
- Εφημερίδα τοίχου
- Ημερολόγιο
- Ιστορία με εικόνες
- Κάρτες
- Κοιτάζω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω
- Κολλάζ
- Κουτί Εξερεύνησης
- Λέξεις – γρίφοι
- Λέξεις, σκέψεις στη σειρά
- Μάσκες, προσωπίδες, προσωπεία ή κούκλες
- Μετατροπή κειμένου σε τέχνη
- Ομαδικό γλυπτό
- Παγωμένη εικόνα/Δυναμικές εικόνες
- Παιχνίδι ρόλων
- Πίνακας αλληλεπίδρασης
- Πορτραίτο
- Συλλογικός ρόλος
- Tableau vivant
- Ταξίδι στον χρόνο
- Αρχή- Μέση- Τέλος
- Φτιάξε μια πρωτότυπη ιστορία/ ή αλληγορία
- Φτιάξε τη δική σου ζωγραφιά

Πρότζεκτ:

Μακροχρόνιες διαδικασίες, που απαιτούν σχεδιασμό σε βάθος χρόνου και συνεργασία, ακόμα και με εξωτερικούς παράγοντες

- **Πρότζεκτ-Ερευνητική εργασία**
- **Γέφυρες μάθησης μέσω διαδικτύου**
- **Δημιουργία ταινίας**
- **Χάρτης στον τοίχο**
- **Συνέδριο**

Αξιολόγησης:

Αποτυπώνουν τα αποτελέσματα μιας διαδικασίας, βοηθούν στον αναστοχασμό, στο να θυμηθούν δηλαδή οι μαθητές –τριες τι έκαναν και έμαθαν κατά τη μαθησιακή διαδικασία

- ΑΒΓ
- Ανάλογη σκέψη
- Αινίγματα
- Δελτίο εξόδου
- Δελτίο καιρού
- Επικαιροποίηση κειμένων
- Επιλογή και υπομνηματιμός αποφθεγμάτων
- Επιστολές
- Εφαρμογές, Ψηφιακές πλατφόρμες
- Ημερολόγιο αναστοχασμού
- Θα σου πω μια ιστορία
- Θετικό – Αρνητικό
- Μετασχηματισμός κειμένου
- Ομαδικό γλυπτό
- Οπτικοποίηση
- Στόχος ή αράχνη
- Συζήτηση της ανοιχτής γυάλας
- Σύγκριση κειμένου με έναν μετασχηματισμό του
- Τέσσερις γωνίες

Ανάπτυξη Δραστηριότητας

Τάξη	Α΄ Γυμνασίου
Θεματικό Πεδίο	Άνθρωποι του Θεού (Προφήτες-Άγιοι)
Θεματική Ενότητα	Οι άνθρωποι διακονούν τους άλλους ανθρώπους με τη φώτιση του Θεού
Κατηγορία Δραστηριοτήτων	Δραστηριότητα Παιχνιδιού Δράσης
Γενικός τίτλος	Πορτραίτο
Τίτλος δραστηριότητας	Ο Δαβίδ αντιμετωπίζει τον Γολιάθ
ΠΜΑ του ΠΣ που υπηρετούνται	-Οι μαθητές-τριες να εντοπίζουν τις πνευματικές αρετές στη ζωή και το έργο ηγετών του Ισραήλ (π.χ. Δαβίδ, Σολομώντα). -αναγνωρίζουν τη θέση ευθύνης και αρχηγίας ως διακονία μέσα από παραδείγματα της Παλαιάς Διαθήκης.
Χρονική διάρκεια	20΄
Αναλυτική Περιγραφή	
Στόχοι	Οι μαθητές και μαθήτριες να: Συνεργάζονται. Εκφράζουν και αποτυπώνουν τις σκέψεις τους. Εκπροσωπούν τις ομάδες τους. Ακούν ενεργητικά και διαλέγονται. Αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους. Συναισθανθούν το συναισθηματικό φορτίο (φόβο, ευθύνη κ.λπ.) ενός ηγέτη. Αναγνωρίζουν την επίδραση της πίστης στις πράξεις των ανθρώπων.

Επιτυγχάνονται
παράλληλα με
τα ΠΜΑ

Ενέργειες του/της εκπαιδευτικού	Ενέργειες των μαθητών/μαθητριών	Υλικά	Τεκμηρίωση
<p>1) Μοιράζει τους μαθητές/τις μαθήτριες σε ομάδες και τους δίνει ένα περίγραμμα του Δαβίδ χαρτί Α3 και μαρκαδόρους. Στη συνέχεια λέει: «Ας φανταστούμε ότι αυτή η φιγούρα που έχετε μπροστά σας είναι ο Δαβίδ λίγο πριν τη μάχη του με τον Γολιάθ. Τι μπορεί να σκέφτεται; Γράψτε όλοι και όλες (σε πρώτο πρόσωπο). Διαβάστε τις, συζητήστε και αποφασίστε ποια σκέψη πιστεύετε ότι είναι πιο αντιπροσωπευτική. Έχετε 5'».</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν ρόλους, σύμφωνα με τις αρχές ομαδοσυνεργασίας (πρόεδρος, γραμματέας, εκπρόσωπος, υπουργός εξωτερικών). Αποτυπώνουν γραπτά τις σκέψεις του Δαβίδ. Συζητούν και συναποφασίζουν ποια σκέψη ανταποκρίνεται καλύτερα στις συνθήκες και στις πράξεις του βιβλικού ήρωα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ένα περίγραμμα ενός νεαρού αγοριού αποτυπωμένο σε χαρτί (ένα για κάθε ομάδα). • Μαρκαδόροι 	<p>Η ομαδοσυνεργασία ενεργοποιεί όλους τους μαθητές/όλες τις μαθήτριες, και εκφράζονται με ασφάλεια. Δίνει την δυνατότητα σε παιδιά με λιγότερη αυτοπεποίθηση, ή με μαθησιακές δυσκολίες να συνδεθούν, να υποστηριχτούν από τους ομηλίκους/τις ομήλικες τους, αλλά και να πάρουν πρωτοβουλίες. Η δραστηριότητα απαιτεί αναστοχασμό της βιβλικής αφήγησης και αξιολόγηση των σκέψεων και συναισθημάτων των πρωταγωνιστών της.</p>

Προ-
ετοιμάζω
τα υλικά

2) Ο/η εκπαιδευτικός κολλάει στον πίνακα ένα νέο πορτραίτο του Δαβίδ και λέει: «Οι γραμματείς των ομάδων ας σηκωθούν και ας γράψουν την σκέψη που συμφώνησε κάθε ομάδα».	Οι γραμματείς των ομάδων με έναν μαρκαδόρο γράφουν στο πορτραίτο του πίνακα τις σκέψεις του Δαβίδ.	<ul style="list-style-type: none"> • Ένα περίγραμμα ενός νεαρού αγοριού αποτυπωμένο σε μεγάλο χαρτί. • Μαρκαδόροι. • Αυτοκόλλητη χαρτοταινία 	Οι μαθητές-τριες αναλαμβάνουν την ευθύνη να εκφράσουν και να εκπροσωπήσουν την ομάδα τους, πράγμα που τους/τις καθιστά υπεύθυνους-ες και οργανωμένους-ες.
3) Ο/η εκπαιδευτικός διαβάζει τις σκέψεις και γίνεται σύντομη συζήτηση σχολιάζοντας τα συναισθήματα που φανερώνονται και τον λόγο για τον οποίο αποτυπώθηκαν οι σκέψεις.	Συμμετέχουν στη συζήτηση- σχολιασμό.	-	Η συμμετοχή σε ομαδική συζήτηση προάγει την ενεργή ακρόαση, τον σεβασμό και την κριτική σκέψη. Οι μαθητές-τριες δεν αναπαράγουν μόνο τις προσωπικές τους ιδέες, αλλά σκέφτονται κριτικά όλα όσα ειπώθηκαν και ανταποκρίνονται ανάλογα, εκφράζοντας την προσωπική τους άποψη.

<p>4) Κολλάει ένα δεύτερο περίγραμμα στον πίνακα, δίπλα σε αυτό του Δαβίδ και λέει: «Ας υποθέσουμε ότι αυτό είναι το περίγραμμα ενός Ισραηλίτη στρατιώτη που βρισκόταν στο στρατόπεδο. Τι μπορεί να λέει στον Δαβίδ; Τι θα του απαντούσε ο Δαβίδ;» Συζητήστε στις ομάδες. Όταν συμφωνήσετε, οι εκπρόσωποι θα σηκωθούν με τη σειρά και θα σταθούν μπροστά στο περίγραμμα του στρατιώτη λέγοντας σε πρώτο πρόσωπο τι λέει. Ο εκπρόσωπος μιας άλλης ομάδας θα σταθεί μπροστά στο πορτραίτο του Δαβίδ και θα ανταποκριθεί με βάση αυτά που ευώθησαν απ' τον στρατιώτη, μιλώντας ως Δαβίδ.</p>	<p>Συζητούν στις ομάδες σχετικά με το τι θα μπορούσε να έλεγε ο στρατιώτης στον Δαβίδ και ποια θα ήταν η πιθανή απόκριση του Δαβίδ. Ο Εκπρόσωπος μιας ομάδας, όταν ορίσει ο/η εκπαιδευτικός, θα σταθεί μπροστά στο πορτραίτο του στρατιώτη μιλώντας ως στρατιώτης, εκφράζοντας όσα συμφωνήθηκαν στην ομάδα του/της. Ένας Εκπρόσωπος άλλης ομάδας θα σταθεί μπροστά στο πορτραίτο του Δαβίδ και θα ανταποκριθεί στα όσα του λέει ή ρωτάει ο στρατιώτης σαν να είναι ο Δαβίδ. Ακολουθούν οι εκπρόσωποι των άλλων ομάδων.</p>	<p>-</p>	<p>Το δεύτερο πορτραίτο συναισθητικά δίνει την ευκαιρία στους μαθητές/στις μαθήτριες να προβάλουν δικές τους απορίες και τα προσωπικά τους συναισθήματα προς τον ήρωα της αφήγησης. Ταυτόχρονα, αξιοποιώντας τις γνώσεις τους, εφαρμόζουν το θρησκευτικό πλαίσιο σε μια στιγμή κρίσης, που θεωρητικά μπορεί να είναι και η προσωπική τους στιγμή δυσκολίας και δοκιμασίας. Οι αρετές, επομένως, της πίστωσης, του θάρρους κ.λπ. αποτελούν έμπνευση και για τον ίδιο/την ίδια.</p>
<p>5) Απευθύνει ερωτήσεις στους μαθητές/στις μαθήτριες για να σχολιάσουν σύντομα τον διάλογο, τον χαρακτήρα και τον ρόλο του Δαβίδ.</p>	<p>Συμμετέχουν στον διάλογο στην ολομέλεια της τάξης.</p>		<p>Ο διάλογος στην ολομέλεια ξεκαθαρίζει το θεωρητικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινήθηκε το μάθημα. Είναι ευκαιρία να διατυπωθούν διευκρινήσεις, ερωτήσεις κ.λπ.</p>

Ανάπτυξη διδακτικού σχεδίου κατά στάδια βιωματικής μάθησης

χρόνος

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος διδακτικού σεναρίου

Συμπορευόμαστε με χαρά και παρηγοριά

Βαθμίδα - Τάξη

Α Γυμνασίου

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές και συμβατότητα με ΠΣ

- Γνωστικό αντικείμενο: Θρησκευτικά
- Θεματικό πεδίο: Ενανθρώπιση – Χριστός
- Θεματική ενότητα: Ο Χριστός νικά τον θάνατο
- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα όπως αναφέρονται στο ΠΣ:
 - Οι μαθητές-τριες να αναγνωρίζουν την επίδραση της αγάπης και της χαράς του αναστημένου Χριστού στη ζωή των Μαθητών Του.
- Σχέση με άλλες θεματικές ενότητες ή/και θεματικά πεδία του γνωστικού αντικείμενου ή/και άλλα γνωστικά αντικείμενα:
 - Διαθεματικές ενότητες άλλων γνωστικών αντικείμενων της ίδιας σχολικής τάξης:
 - Λογοτεχνία: Η αγάπη για τους συνανθρώπους μας - Οι φιλικοί δεσμοί - Η αγάπη (σσ.160-185)
 - Οικιακή Οικονομία Α Γυμνασίου: 1.5 Η κοινωνικότητα των νέων- φιλία

Χρονική διάρκεια

1 διδακτική ώρα (45')

2. ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟΥ (και πιθανές αντιλήψεις μαθητών/τριών για το προς μελέτη θέμα) – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ/ ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το σκεπτικό του σεναρίου βασίστηκε στη βιωματική μάθηση, η οποία έχει σαν αρχή να νοηματοδοτεί τις θρησκευτικές έννοιες μέσα από εμπειρίες γνώριμες στους μαθητές/στις μαθήτριες. Γι' αυτόν τον λόγο το σενάριο ξεκινά με ερωτήματα που αφορούν καταστάσεις όπου τα παιδιά έχουν αισθανθεί θλίψη μέσα από κάποια δοκιμασία ή ενδεχομένως απώλεια και χρειάζονται ένα στηρίγμα, κάποιον-α να μοιραστούν το πρόβλημά τους και να ακούσουν μια συμβουλή. Έτσι, η κατάσταση που βίωναν οι μαθητές του Χριστού μετά τη Σταύρωσή Του γίνεται πιο οικεία και επομένως, όταν ο Ιησούς εμφανίζεται σε αυτούς, συμπορεύεται, συντρώνει, συζητά, ακούει τα προβλήματά τους και συμβουλεύει, αναγνωρίζουν την παρηγοριά και τη χαρά που αισθάνθηκαν μέσα από την παρουσία Του. Αυτό στη συνέχεια θα το εφαρμόσουν στη δική τους ζωή, δίνοντας με τη σειρά τους μια συμβουλή, έναν καλό λόγο σε κάποιον-α άλλο-η που είναι θλιμμένος-η. Η όλη διδακτική ενότητα επομένως στοχεύει από τη μια στην αναγνώριση της χαράς που βιώνουν όσοι-ες συμπορεύονται με τον Χριστό, αλλά και στην ενσυναίσθηση και στην συμπαράσταση στους συνανθρώπους τους. Παράλληλα, όλοι οι τεχνικές έχουν επιλεγεί με σκοπό την ενεργή συμμετοχή των μαθητών-τριών. Οι περισσότερες εκτελούνται σε ομαδοσυνεργασία, η οποία προάγει την έκφραση και ενεργοποίηση σε ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον. Δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά να ~~αυτοεξεκρίνονται~~ με υπευθυνότητα, να εκφράσουν τη γνώμη τους και να την υποστηρίξουν με επιχειρήματα, να μοιραστούν τις ιδέες τους, να ακούσουν ενεργητικά και να εκπροσωπήσουν την ομάδα τους. Καλλιεργούνται δηλαδή, εκτός από το γνωστικό πεδίο, και δεξιότητες κοινωνικές, που προάγουν το καλό συναισθηματικό κλίμα της σχολικής τάξης.

ΠΜΑ

3. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Έχουν προηγηθεί οι θεματικές ενότητες με την Σταύρωση και Ανάσταση του Ιησού

4. ΣΚΟΠΟΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ - ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι μαθητές-τριες να:

- συνεργαστούν
- εκπροσωπήσουν την ομάδα τους
- ακούσουν ενεργητικά
- συμμετάσχουν σε συζήτηση επιχειρηματολογώντας
- εκφράσουν σκέψεις και συναισθήματα
- συνδέουν τη χαρά των Μαθητών του Ιησού με την παρουσία του αναστημένου Ιησού και την συμπόρευση μαζί Του
- αναγνωρίζουν τη χαρά και την παρηγοριά στη συντροφικότητα και στη φιλία μέσα από το παράδειγμα της πορείας προς Εμμαούς
- ενθαρρύνουν τα μέλη της σχολικής τους κοινότητας να ανακαλύπτουν τη χαρά μέσα στη φιλία και την παρηγοριά μέσα στο μοίρασμα

5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Οργάνωση θρανίων για ομαδοσυνεργασία.

Χαρτί μέτρου με σχεδιασμένο ένα περίγραμμα ανθρώπου.

Κιμωλία

Ταινία επικόλλησης

Μαρκαδόροι

Τετράδιο Θρησκευτικών για προσωπικές σημειώσεις

Φωτοτυπία Α3 πίνακα πορείας προς Εμμαούς ή προτζέκτορας και Η/Υ που θα προβάλλει τον πίνακα.

Σκοινί/Σπάγκος

Μανταλάκια ή συνδετήρες.

Τετράγωνα, μικρά χρωματιστά χαρτιά

6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Βιωματική μέθοδος
- Ομαδοσυνεργασία
- Τεχνικές:

Θεατικό - Δραματικό

Βλέπω, ισχυρίζομαι, αναρωτιέμαι

Ρόλος στον τοίχο

- Ως αξιολόγηση αξιοποιείται κυρίως η ανταπόκριση των μαθητών -τριών στην τεχνική «Λέξεις, σκέψεις στη σειρά».

Διδακτικό
Υλικό

7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

Στάδιο	Δραστηριότητα	Ενέργειες εκπαιδευτικού	Ενέργειες μαθητών-τριών
Βιώνοντας 10'	Θετικό - Αρνητικό	Ο/Η εκπαιδευτικός χαράσσει με κιμωλία στο πάτωμα μια μεγάλη γραμμή (από τοίχο σε τοίχο) και ορίζει τη μία άκρη ως + και την άλλη ως -. Ανακοινώνει στα παιδιά ότι θα διαβάζει κάποιες προτάσεις - δηλώσεις. Όποιος και όποια συμφωνεί θα στέκεται στον θετικό πόλο, εάν διαφωνεί στον αρνητικό. Εάν είναι κάπου ενδιάμεσα θα σταθεί αναλόγως πιο κεντρικά. Πόσο, θα πρέπει να είναι σε θέση να δικαιολογήσει την επιλογή του/της. Διαβάζει μία πρόταση και οι μαθητές-τριες στέκονται αναλόγως. Ακολουθεί σύντομη συζήτηση, ρωτώντας από κάθε πόλο ενδεικτικά κάποια παιδιά ποιο ήταν το σκεπτικό τους κ.λπ. Οι προτάσεις δηλώσεις μπορεί να είναι σαν τις ακόλουθες: «Όταν είμαι στενοχωρημένος-η δεν θέλω να βλέπω κανέναν». «Όταν είμαι στενοχωρημένος-η μου κάνει καλό να μιλάω με κάποιον-α». «Το καλύτερο που έχεις να κάνεις με ένα πρόβλημα είναι να το θάψεις μέσα σου και να κάνεις πως δεν συνέβη ποτέ τίποτα». «Τις καλύτερες συμβουλές τις δίνουν οι συνομήλικοί σου».	Οι μαθητές-τριες στέκονται όρθιοι-ες. Ακούν μία πρόταση - δήλωση και στέκονται ανάλογα με το αν συμφωνούν ή αν διαφωνούν με αυτό που άκουσαν στον θετικό ή στον αρνητικό πόλο. Εάν τους ρωτήσει ο/η εκπαιδευτικός δικαιολογούν/εξηγούν τη στάση τους.
Νοηματοδοτώντας 10'	Ρόλος στον τοίχο	Ο/Η εκπαιδευτικός χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες τεσσάρων - πέντε παιδιών. Κολάει στον πίνακα ένα χάρτινο περίγραμμα ενός ανθρώπου και λέει στους μαθητές/στις μαθήτριες: «Όλοι οι άνθρωποι αντιμετωπίζουμε θλίψεις και δυσκολίες. Συχνά ερχόμαστε σε αδιέξοδο. Ας γνωρίσουμε σήμερα κάποιον άνθρωπο που έζησε πριν από πολλά χρόνια και είχε βρεθεί σε μεγάλο αδιέξοδο: Ας υποθέσουμε ότι αυτός ο άνθρωπος στο χάρτινο περίγραμμα είναι ο Κλεόπας, ένας μαθητής που αγαπούσε πολύ τον Ιησού και πίστευε ότι ήταν ο Χριστός, ο Μεσσίας. Ξέρει όμως ότι Τον συνέλαβαν, Τον σκότωσαν με σταυρικό θάνατο και Τον ενταφίασαν. Τι μπορεί να αισθάνεται και να σκέφτεται; Σκεφτείτε και συζητήστε στην ομάδα σας, καταλήξτε σε μια κοινή σκέψη και συναίσθημα. Ο/Η εκπρόσωπος της ομάδας σας θα σηκωθεί και θα γράψει αυτά που	Οι μαθητές-τριες χωρίζονται σε ομάδες. Συζητούν ποιες είναι οι πιθανές σκέψεις και συναισθήματα του Κλεόπα, με βάση όσα προανέφερε ο/η εκπαιδευτικός. Ο/Η εκπρόσωπος γράφει μέσα και γύρω απ' το σχεδιάγραμμα όσα συναποφασίσανε, επιλέγοντας χρώμα μαρκαδόρου ανάλογο με τα συναισθήματα που περιγράφει. Απαντούν σε ερωτήματα, δικαιολογώντας τα όσα έγραψαν. Συμμετέχουν στη συζήτηση.
		Ο/Η εκπρόσωπος της ομάδας σας θα σηκωθεί και θα γράψει αυτά που συναποφασίσατε. Τα συναισθήματα καταγράφονται μέσα στο περίγραμμα, οι σκέψεις γύρω από αυτό. Οι εκπρόσωποι ας φροντίσουν να επιλέξουν χρώμα μαρκαδόρου που να ταιριάζει με τη συναισθηματική κατάσταση όσων γράφουν». Ακολουθεί σύντομη συζήτηση σχετική με όσα καταγράφηκαν. Τέλος ρωτά: «Τι πιστεύετε ότι θα βοηθούσε τον Κλεόπα σε αυτό το αδιέξοδο και σε αυτήν την πολύ στενόχωρη κατάσταση;»	

Σύνδεση με τη ζωή των μαθητών-τριών

Εισαγωγή νέας έννοιας – σύνδεση με το γνωστικό αντικείμενο

Αναλύοντας 10' +10'	Βλέπω, ισχυρίζομαι, αναρωτιέμαι Ρόλος στον τοίχο	<p>Ο/Η εκπαιδευτικός κολλάει δίπλα στο χάρτινο περίγραμμα ή προβάλλει με προβολέα έναν πίνακα της Πορείας προς Εμμαούς (π.χ. <i>Jules Tisserot, Les pélerins d'Emmaüs en chère sainte, 1886-1894. Opaque watercolor, Βρετανική Μουσείο</i>).</p> <p>Απευθύνεται στους μαθητές/στις μαθήτριες και λέει:</p> <p>«Παρατηρείστε τον πίνακα και συνεργαστείτε με την ομάδα σας σταδιακά: Τι βλέπετε; Τι ισχυρίζεστε ότι είναι; Τι αναρωτιέστε; Έχετε 5'».</p> <p>Καλεί τους εκπροσώπους των ομάδων να ανακοινώσουν όσα συζητήσαν.</p> <p>Συντονίζει σύντομη συζήτηση αξιοποιώντας όσα επεσήμαναν οι εκπρόσωποι.</p> <p>Αφήγεται με συντομία το περιστατικό της πορείας προς Εμμαούς, όπως καταγράφεται στο κατά Λουκάν Ευαγγέλιο κεφ 24, 13-35.</p> <p>Στη συνέχεια λέει:</p> <p>Ας ξαναγυρίσουμε όμως στον Κλεόπα, τώρα που γνωρίζουμε τι έγινε στη συνέχεια. Συζητήστε στην ομάδα σας: Τι αισθάνεται και τι σκέφτεται ο Κλεόπας μετά το περιστατικό της πορείας προς Εμμαούς; Ο/Η εκπρόσωπός σας στο τέλος ας έρθει για να καταγράψει στο περίγραμμα όσα αποφασίσατε. Ο μαρκαδόρος που θα επιλέξει πρέπει πάλι να έχει το αντίστοιχο χρώμα με τα συναισθήματα».</p> <p>Ακολουθεί σύντομη παρουσίαση και συζήτηση με ερωτήσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποιες διαφορές υπάρχουν στον Κλεόπα πριν και μετά την πορεία προς Εμμαούς; - Σε τι οφείλεται αυτή η αλλαγή; <p>«Αξίζει να σας πω σε αυτό το σημείο, ότι ο Κλεόπας και ο Λουκάς, που ήταν στο περιστατικό αυτό αποτέλεσαν μαζί με τους άλλους Μαθητές την πρώτη χριστιανική κοινότητα. Και ήταν τόσο η παρηγοριά, η ελπίδα και ο ενθουσιασμός τους μετά από τη συνάντηση με τον Χριστό, ώστε μίλησαν για Αυτόν και σε πολλούς άλλους ανθρώπους και μοιράστηκαν τη χαρά τους με αυτούς».</p>	<p>Εργάζονται ομαδικά και συζητούν παρατηρώντας τον πίνακα της πορείας προς Εμμαούς. Ο/Η εκπρόσωπος ανακοινώνει στην ολομέλεια όσα συναποφάσισαν.</p> <p>Συμμετέχουν στη συζήτηση.</p> <p>Εργάζονται ομαδικά συζητώντας πιθανές σκέψεις και συναισθήματα του Κλεόπα μετά τη συνάντηση με τον Ιησού. Ο/Η εκπρόσωπος καταγράφει στο περίγραμμα όσα συναποφάσισε με την ομάδα του/της.</p> <p>Συμμετέχουν στη συζήτηση.</p>
------------------------	--	--	--

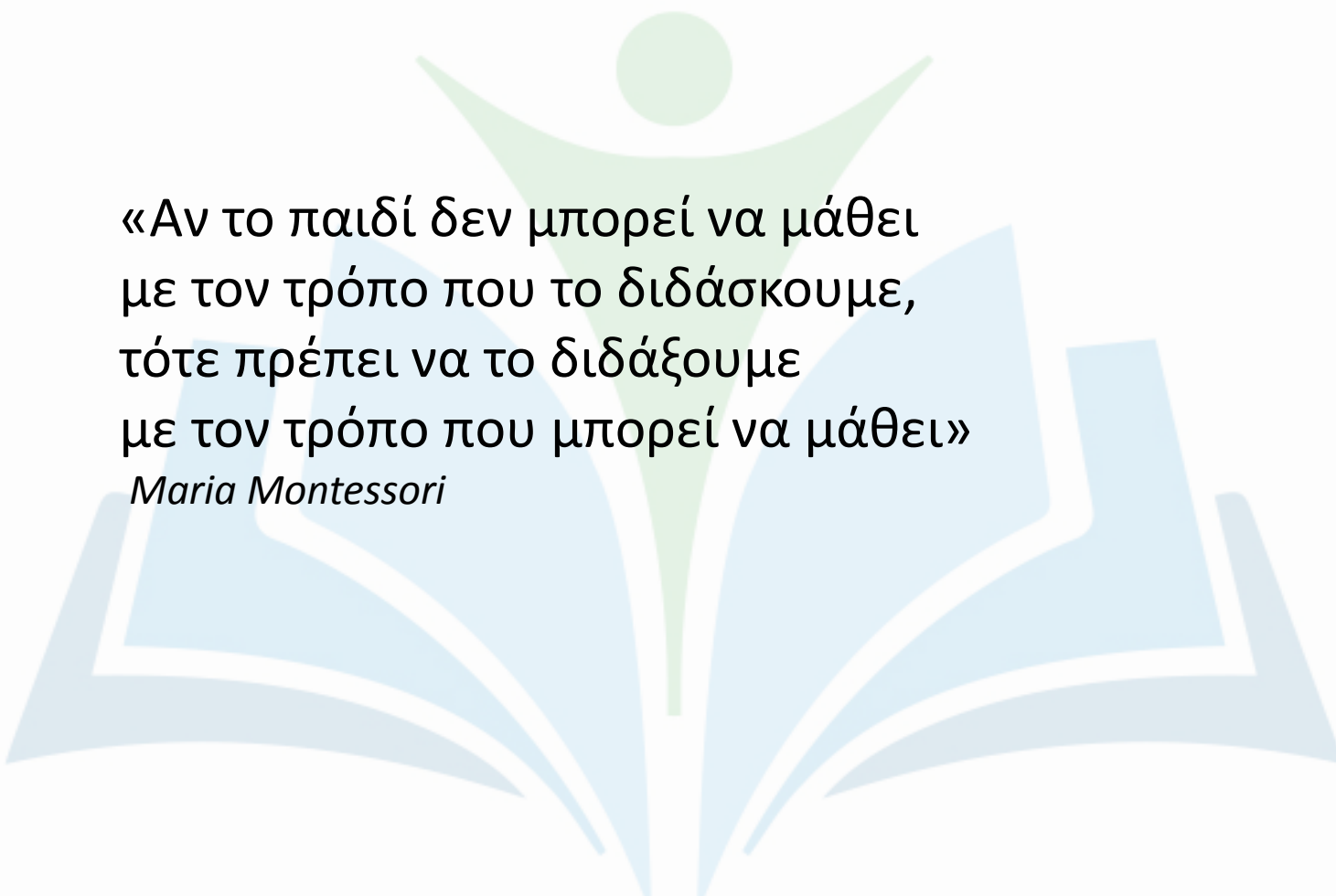

Ανάλυση
Θεματικής
Ενότητας
σε βάθος

Εφαρμογή και
σύνδεση με τη
ζωή των
μαθητών-τριών

Εφαρμόζο- ντας 5'	Λέξεις σκέψεις στη σειρά	<p>Απευθύνεται στους μαθητές/στις μαθήτριες και λέει:</p> <p>«Στην αρχή του μαθήματος επισημάνετε πόσο άσχημα αισθάνεστε όταν έχετε κάποια δυσκολία, αντιμετωπίζετε ένα θλιβερό συμβάν. Είδαμε τι λειτουργήσε ευεργετικά σε μια τέτοια κατάσταση στον κλεόπα. Τι θα συμβουλευάτε λοιπόν εσείς έναν συμμαθητή σας/μια συμμαθήτριά σας που είναι πολύ λυπημένος-η; Τι θα του/της λέγατε; Γράψτε σε ένα χαρτί μια συμβουλή με βάση όλα όσα συζητήσαμε και γνωρίσαμε σήμερα. Όποιος/Οποια τελειώνει κρεμάει το χαρτί του/της στο σκοινί που έχουμε τοποθετήσει στην τάξη. Έχετε 2'.»</p> <p>Μοιράζει χρωματιστά μικρά χαρτιά και κρεμάει από τοίχο σε τοίχο έναν σπάγκο ή σκοινί με μανταλάκια ή συνδετήρες.</p> <p>Όταν όλοι/όλες κρεμάσουν το χαρτί τους διαβάζονται ενδεικτικά μερικά. Ακολουθεί σύντομη συζήτηση.</p>	<p>Εργάζονται ατομικά και καταγράφουν σε χαρτί τι έχουν να συμβουλέψουν κάποιον/κάποια που είναι λυπημένος-η.</p> <p>Κρεμάνε το χαρτί τους στο σκοινί.</p> <p>Συμμετέχουν στη συζήτηση.</p>
-------------------------	--------------------------------	---	---

«Αν το παιδί δεν μπορεί να μάθει
με τον τρόπο που το διδάσκουμε,
τότε πρέπει να το διδάξουμε
με τον τρόπο που μπορεί να μάθει»
Maria Montessori

